

[A. C. D. Petersen.]

været ikke alene en Byrde for de paagældende Egne, som havde Privatbanedrift, men ogsaa en Byrde for de Funktionærer, som har været knyttet til denne Drift og derved har haft ulige ringere Vilkaar end Statsbanefunktionærene. Ogsaa her er et Moment, som maa tages i Betragtning, naar Regeringen og Lovgivningsmagten ønsker at komme disse nødstedte Privatbaner til Hjælp. Det bør være en Hjælp, som rækker ogsaa til deres Funktionærer, saa at de ser, at de ikke er glemte, naar gammel Uret skal gøres god igen.

Lovforslaget er jo, saaledes som det er Udformet, for saa vidt ikke meget vidtrækkende om end betydningsfuldt. Man vil gennem dette Lovforslag yde Tilskud til Dækning af Privatbanernes Driftsunderskud i den Periode, som allerede er nævnt, paa 5 Aar. Jeg skal ikke opholde mig ved, om Perioden kunde være kortere eller længere; det er ikke afgørende, for hvis der bliver Brug for Hjælpen i de 5 Aar, skal den ydes, og hvis der ikke bliver Brug for den, stiller ingen noget Krav, saa jeg synes ikke, at det kan have særlig Interesse, om Lovforslaget omfatter en lidt kortere eller længere Periode. For det andet er der en Bestemmelse, som den ærede sidste Taler talte om, hvorefter der kan træffes Bestemmelse uden om Kommunernes Selvbestemmelsesret. For saa vidt Banen er en Egn tjenlig — og det er jo det Spørgsmaal, som det Udvalg, man ønsker at nedsætte, skal overveje —, finder jeg det ikke rimeligt, at enkelte Kommuner skal kunne unddrage sig at medvirke til at yde det Bidrag, som naturligvis af Kommunerne maa ydes, naar de ønsker Bidrag fra Staten. Fra min og mit Partis Side skal der altsaa ikke være noget at indvende over for Ministeren imod, at man her gør en Indskrænkning i Kommunernes Selvbestemmelsesret. Jeg synes, at man har gjort saadanne Indgreb paa mange Omraader, hvor det har været meget mere skæbnesvangert og mere indgribende end her.

Som sagt, Lovforslaget er vi ikke utilfredse med. Jeg har blot ønsket at komme med disse indledende Bemærkninger, fordi jeg mener, der er et Hul i Lovgivningen i det hele taget. Hvorledes kan man borteliminere den Forpligtelse, som jeg synes Samfundet har over for de private Aktionærer? Paa de Egne, hvor jeg hører til, har vi netop en Blanding af kommunale og privat ejede Baner, idet Aktiebrevene er delt mellem private og Kommuner. Ved en Tilknýtning af nogle forpagtede Baner

er der blevet saa stort Underskud, medens Aktiebanen egentlig havde Overskud gennemsnitlig set, at de private Aktionærer, om jeg saa maa sige, er slaaet ud af Spillet. Det private Selskab har maattet paatage sig Byrder over for de forpagtede Baner, hvoraf i hvert Fald nogle ikke vilde have kunnet klare sig, hvis de ikke havde haft det private Selskab i Ryggen, medens f. Eks. Svendborg—Odense Privatbane, blot den var blevet drevet som selvstændig Bane, altsaa uden Forpligtelser over for andre tilsluttede Baner, efter al Sandsynlighed havde klaret de vanskelige Forhold. Jeg synes derfor ikke, det er rimeligt at se helt bort fra de private Aktionærer; de har ikke haft Selvbestemmelsesret, idet de kun har haft Stemmeret sammen med de kommunale Aktionærer. De er uden Skyld i, at Selskabet er blevet kombineret paa denne Maade, og at det derved er blevet en Underskudsforretning. Uden at være særlig inde i Det sydfynske Jernbaneselskabs Regnskaber tror jeg at vide saa meget af de offentliggjorte Regnskaber, at Selskabet ikke har været nogen daarlig Forretning eller i alt Fald kun har været det i enkelte Aar; man kunde altsaa sige, at de private Aktionærer endnu havde Værdier i det Selskab.

Jeg har gerne villet knytte disse Bemærkninger til Lovforslaget, fordi jeg mener, at Sagen maa overvejes, idet jeg forstaar, at der vil blive Udvalgsbehandling af dette Lovforslag. Jeg mener ganske vist ikke, at Spørgsmaalet i og for sig hører hjemme under dette Lovforslag, men alligevel kan det jo godt drøftes, hvis der bliver Udvalgsbehandling. Men hvis der ikke fra anden Side bliver forlangt Nedsættelse af Udvalg — hvad jeg ikke forlanger —, beder jeg den højtærede Minister overveje dette Problem og maaske til sin Tid efter en Overvejelse iværksætte Foranstaltninger i Anledning af det.

Jeg skal tilsige Ministeren vor velvillige Medvirken til Lovforslagets Ophøjelse til Lov.

P. D. Jensen: Det foreliggende Lovforslag er jo i Henhold til Bemærkningerne udarbejdet og forelagt under Hensyn til, at Privatbanerne nu, hvor andre Trafikmidler delvis svigter, har langt større Betydning for den almindelige Trafik end tidligere. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa Lovforslagets Enkeltheder, men jeg skal dog lige bemærke, at jeg finder det meget naturligt og rigtigt, at Kommuner, der hidtil har holdt sig tilbage — og af dem er der nu slet ikke saa faa — fra at deltage